

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ

для здобувачів вищої освіти 5 курсу денної форми здобуття освіти
освітньої програми «Фармація»
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

			Інформація про викладача
ВОЛКОВА Аліна Вікторівна	Завідувачка кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент	volkova.nuph@gmail.com	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/volkova-alina-viktorivna/
КОРЖ Юлія Вікторівна	Доцент кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент	korzh2001@gmail.com	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/korzh-yuliya-viktorivna/
ТЕРЕЩЕНКО Любов Володимирівна	Доцент кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент	lyubov.ter2017@gmail.com	https://socpharm.nuph.edu.ua/tereshchenko-liubov-volodymyrivna/
СЕВРЮКОВ Олександр Вікторович	Доцент кафедри соціальної фармації, к.фарм.н., доцент	al.sevryukoff@gmail.com	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/sevryukov-oleksandr-viktorovych/
НОЗДРИНА Альміра Аббясівна	Асистент кафедри соціальної фармації, доктор філософії (PhD)	almira.nozdrina@ukr.net	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/nozdrina-almira-abbyassivna/

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації

2. Адреса кафедри: 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-4 й поверхи

3. Веб-сайт кафедри: www.socpharm.nuph.edu.ua

4. Консультації: відбуваються в онлайн форматі відповідно до розкладу викладачів, що розміщено на сайті кафедри

5. Анотація освітнього компонента: Предметом вивчення соціальної фармації є здоров'я громадян, вивчення залежності від впливу комплексу соціальних, психологічних, екологічних чинників. Соціальна фармація поєднує фармацію з економікою, правом, соціологією, політологією, психологією, інформатикою, менеджментом, демографією й статистикою та іншими науками, характеризує стан здоров'я населення, ефективність діяльності системи охорони здоров'я й фармацевтичного забезпечення населення. Соціальну фармацію можна розглядати як міждисциплінарну та міжгалузеву науку, яка поєднує фундаментальні, клінічні та соціологічні науки, де можлива реалізація фармацевтичних професій на соціальному рівні, з урахуванням впливу законодавства на фармацевтичну діяльність, здоров'я населення, економіки країни, рівня підготовки та наявності фахівців, комплаєнтність пацієнта.

6. Мета викладання освітнього компонента: формування системних знань щодо соціально-економічних аспектів організації фармацевтичного забезпечення населення на макро- та мікроекономічному рівнях, а також формування професійно-важливих навичок щодо впровадження соціально-економічних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 5. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів.

ПРН 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН 12. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН 23. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

ПРН 25. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватися норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.

9. Статус освітнього компонента: Обов'язкова

10. Пререквізити освітнього компонента: освітня компонента базується на вивченні таких освітніх компонент, як етика та деонтологія у фармації, організація та економіка фармації, клінічна фармація та фармацевтична опіка й інтегрується з такими освітніми компонентами, як фармацевтичне право та законодавство, фармакоекономіка.

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредити ЕКТС. 54 годин аудиторних занять, з них – 12 годин лекцій, практичні заняття - 42 годин, самостійна робота - 36 години.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали, інший навчальний контент;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання:* Problem-based learning – проблемна лекція; Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання; Team-based learning – метод роботи в малих групах;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та напрями реалізації соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами

Тема 1. Міжнародний досвід становлення та розвитку соціальної фармації

Тема 2. Концепція соціальної фармації як складової сучасного та ефективного фармацевтичного

сектору сфери охорони здоров'я

Тема 3. Рациональна фармакотерапія як головний елемент ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення

Тема 4. Фармакоепідеміологія як складова соціальної фармації

Тема 5. Соціально-ефективні механізми забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню

Змістовий модуль 2. Морально-етичні та правові основи роботи фармацевтичних працівників.

Правові основи та інформаційне забезпечення фармацевтичної діяльності

Тема 6. Управління якістю фармацевтичного забезпечення

Тема 7. Роль фармацевтичного працівника на сучасному етапі розвитку фармації в Україні.

Тема 8. Сучасні інформаційні системи та інформатизація охорони здоров'я.

Тема 9. Світовий досвід реформування охорони здоров'я і фармації. Грамотність у питаннях здоров'я як один з ключових елементів міжнародної стратегії в охороні здоров'я.

Організація самостійної роботи: самостійна робота включає в себе вивчення питань з тем освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих питань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: усне опитування, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю 1, за контроль змістового модулю 1

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх видів робіт та вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер заняття освітнього компонента	Максимальна кількість балів за заняття	Розподіл максимальної кількості балів за заняття за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Заняття 1	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Заняття 2	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Заняття 3	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Заняття 4	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань

			завдань
Заняття 5	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Заняття 6	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Заняття 7	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 1:		49	
Змістовий модуль 2			
Заняття 9	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Заняття 10	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Заняття 11	7	2	тестування
		2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
Заняття 12	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Заняття 13	7	2	усна відповідь
		3	вирішення ситуаційних завдань
		2	вирішення завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 2:		35	
Всього балів за модуль:		84	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується

демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	12
відповіді на теоретичні питання	24
вирішення ситуативних завдань	36
<i>Всього балів:</i>	72

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
відповідь на теоретичне питання	4	8
вирішення ситуатійних завдань	4	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
відповідь на теоретичне питання	4	8
вирішення ситуатійних завдань	4	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>16</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти: під час поточного контролю: 12 балів: по 2 бали - вирішення ситуативних (розрахункових) завдань (Тема 1, 4, 5, 7, 8, 9)

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала та недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала (для семестрового заліку) та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамєну заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом

([https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/](https://nuph.edu.ua/rozkлад-zanyat/)), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Соціальна фармація : підручник для здобувачів вищої освіти / А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, І. В. Кубарева та ін. ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ , 2021. – 264 с. 2. Соціальна фармація: робочий зошит до аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти / А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, І.В. Кубарева та ін.– Х. : НФаУ, 2021. – 68 с. 3. Основи права та законодавства у фармації : нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. ; за ред. А. А. Котвіцької. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 528 с. – (Національний підручник). 4. Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, О. О. Суріков та ін. – Х. : НФаУ, 2015. – 112 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Корж Ю.В., Олійнікова Н.В. Науково-методичні підходи до удосконалення фармацевтичної допомоги хворим на епілепсію: метод. рек. / Ю.В. Корж, Н.В. Олійнікова. – Х. : НФаУ, 2022. 30 с. 2. Котвіцька А. А. Вивчення основних етапів становлення та розвитку соціальної фармації у світі та в Україні / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, І. О. Сурікова // Фармацевтичний часопис. – 2017. – №3(43). – С. 70–76. 3. Котвіцька А. А. Визначення змісту та передумов формування концепції соціальної фармації в країнах світу та в Україні // А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, І. О. Сурікова // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2017. – Т. 3 №4. – С. 3–9. 4. Котвіцька А. А. Дослідження впровадження етичного кодексу фармацевтичних працівників України у практичну діяльність / А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова, Н. Б. Гавриш // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2015. – Т. 1, № 1. – с. 45-52. 5. Котвіцька А. А. Дослідження негативних наслідків застосування лікарських засобів пацієнтами в Україні та за кордоном / А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2019. – № 2 (58) – С. 46 – 52.

	6. Котвіцька А. А. Дослідження складових та індикаторів оцінки фармацевтичної допомоги у країнах світу / А. А. Котвіцька, А. В. Волкова // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2015. – Т. 1, № 1. – с. 25-31. 7. Котвіцька А. А. Контент-аналіз науково-практичних напрямків дослідження в сфері соціальної фармації // А. А. Котвіцька, І. О. Сурікова, І. В. Кубарева // Актуальні питання фармацевтичної та медичної науки та практики. – 2019. – Т. 12, №1(29). – С. 97 – 103. 8. Котвіцька А. А. Наукове узагальнення сучасних засад імплементації систем реімбурсації вартості фармацевтичної допомоги в європейських країнах/ А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2015. – №6 (44). – С. 85-89. 9. Котвіцька А. А. Освітньо-наукові аспекти розвитку паліативної допомоги в Україні / А. А. Котвіцька, І. В. Кубарева, М. С. Бекетова // Фармацевтичний часопис. – 2021. – № 3. – С. 64-73. 10. Котвіцька А. А., Сурікова І. О. Обґрунтування ролі та відповідальності фармацевтичного працівника в умовах впровадження концепції соціальної фармації : метод. рек. Х., 2018 – 32 с. 11. Котвіцька А.А. Дослідження фармацевтичної обізнаності населення як потреби сучасного суспільства в питаннях раціонального використання ліків / А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, О.С. Овакімян та ін. // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2022. - Т.8, № 4. – С. 3-13. 12. Кубарева І.В., Бекетова М.С. Обґрунтування соціально-фармацевтичних засад організації педіатричної паліативної допомоги: метод. рек. Х., 2021. – 49 с. 13. Котвіцька А. А. Обґрунтування необхідності впровадження соціально орієнтованих механізмів регулювання розвитку та розміщення аптечних закладів в Україні: метод. рек. / А. А. Котвіцька, Г. Л. Панфілова, А. В. Волкова, Ю. В. Корж. – Х., 2021. – 36 с. 14. Панфілова, Г. Л. Фармацевтична допомога як історична, нормативно-правова та соціально-економічна категорія в системі охорони здоров'я і фармацевтичному забезпеченні населення / Г. Л. Панфілова // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2014.– № 2 (15). – С. 89-97. 15. Пестун І. В. Огляд сучасних тенденцій професійної діяльності провізорів (фармацевтів) в Україні та за кордоном / І. В. Пестун, З. М. Мнушко // Соціальна фармація в охороні здоров'я. – 2017. – Т. 3, № 1. – С. 52 – 59. 16. Пономаренко М. С. Системні підходи у створенні необхідного асортименту лікарських засобів для аптек сімейної фармації та аптек загального типу при закладах сімейної медицини / М. С. Пономаренко, А. В. Кабачна, О. С. Соловійов, С. В. Аугунас, В. О. Борищук // Фармацевтичний часопис. – 2016. - №2. – С. 54 – 60. 17. Adusumilli PK. Drug related problems: an over view of various classification systems / PK Adusumilli, R Adepu // Asian Journal of Phamaceutical and Clinical Research. – 2014, Vol 7, Issue 4 – P. 7 – 10 18. Almarsdottir A.B. Opportunities and challenges in social pharmacy and pharmacy practice research / A.B. Almarsdottir, S. Kaas, J.M. Traulsen // Research in Social and Administrative Pharmacy. – 2014. – Vol. 10(1). – P. 252–255. 19. CDER. Drug safety priorities. 2015-2016. // FDA. – 40 p. – Режим доступу: https://www.fda.gov/media/100679/download 20. Karthikeyan M. Systematic Review on Medication Errors/ M. Karthikeyan, T. Balasubramanian, Mohammed Ibrahim Khaleel, Muhammed Sahl, P. A Rashifa // International Journal of Drug Development and Research. – 2015. – 7(4). – p. 9-11 21. Kostriba J. Social pharmacy as a field of study in undergraduate pharmacy education / Jan Kostriba, Abdullah Alwarafi, Jiri Vlcek // Indian Journal of Pharmaceutical Education and Research. – 2014. – Vol. 48 (1). – P. 6–12. 22. Sheridan Janie. What is social pharmacy? An overview / J. Sheridan // Japanese Journal of Social Pharmacy. – 2015. – Vol. 34 (2). – P. 141–45. doi :
--	--

	10.14925/jjsp.34.2_141. 23. Conceptualization, Development and Psychometric Evaluations of a New Medication-Related Health Literacy Instrument: The Chinese Medication Literacy Measurement / Lin, Hsiang-Wen, Elizabeth H. Chang, Yu Ko, Chun-Yu Wang, Yu-Shan Wang, Oktı Ratna Mafruhah, Shang-Hua Wu, Yu-Chieh Chen, and Yen-Ming Huang // International Journal of Environmental Research and Public Health. – 2020. – № 17 (19). – P. 6951. 24. Health and medication literacy and the desire to participate in pharmacotherapy decision making – comparison of two countries / M. Cordina, K. Hämeen-Anttila, J. Lauri, S. Tabone, H. Enlund // Research in Social and Administrative Pharmacy. – 2018. – Vol. 14, Issue 9. – P. 817-823
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Демографічний щорічник «Населення України, 2020» [Електронний ресурс]. Державна служба статистики України. – К., 2021. – 186 с. – Режим доступу: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/dem_2020.pdf 2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua 3. Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України». Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.phc.org.ua 4. Державний Експертний Центр Міністерства охорони здоров'я України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dec.gov.ua/ 5. Індекс здоров'я України-2019. Результати загальнонаціонального дослідження [Електронний ресурс]. – Київ, 2020. – 103 с. – Режим доступу: http://health-index.com.ua/HI_Report_2019_Preview.pdf 6. Міністерство охорони здоров'я України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua 7. Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/897_009 8. Національна служба здоров'я України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nszu.gov.ua 9. Реформа системи охорони здоров'я. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya 10. Центральна база даних eHealth України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ehealth.gov.ua/ 11. Цілі сталого розвитку: Україна : Національна доповідь 2017. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf. 12. Чисельність наявного населення України на 1 січня 2019 року : статистичний збірник. Державна служба статистики України. – К., 2019. – 83 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/06/zb_chnn2019.pdf.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=2477

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента: комп'ютери для тестування, мультимедійний проєктор для лекцій, доступ до мережі Інтернет; програма для організації відеоконференцій ZOOM, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE 3.9.8.